

1. Uvodni deo

Po Novom Pazaru ovaj kraj je nazvan Novopazarski Sandžak, administrativno-teritorijalna jedinica, koja je do 1877. godine pripadala bosanskom pašaluku, i od Berlinskog kongresa (1878) igra važnu ulogu u politickoj istoriji Balkana. Novi Pazar je stradao u velikoj meri tokom ratnih neprilikama 1737 i 1809 godine. I pored svega, ovaj grad je imao značajnu političku i ekonomsku ulogu sve do poslednjih decenija XIX veka, kada su izgrašeni novi moravsko-vardarski putevi, zbog čega su prestali da funkcionišu stari drumovi koji su povezivali Jadran sa Istokom, putevi koji su za Novi Pazar značili život. Malo ima gradova na Balkanu kod kojih je bilo izraženo tako naglo zamiranje, kao što je to bio Novi Pazar.

Novi Pazar ima burnu i bogatu prošlost. Posebnu vrednost ovog multietničkog i multikulturalnog prosora , gde se susreću zapadna i istočna civilizacija, čine mnogobrojni kultuno-istorijski spomenici. Arheološki nalazi govore da je ovo područje bilo naseljeno od kamenog doba (nalaz Naprelje), preko gvođenog doba (nalaz Smolučka pećina) iz ranoantičkog doba (Novopazarski nalaz), te nalazišta ostataka kasnoantičkih i srednjovekovnih utvrđenja Jeleč i Ras

2. Turistička infrastruktura Novog Pazara

Novi Pazar je lociran u zvezdastoj dolini reka Josanice, Raške, Deževske i Ljudske, na nadmorskoj visini od 496 metara. Okružen je visokim planinama Golijom i Rogoznom i Pešterskom visoravni. Ukupna površina opštine sa 100 naseljenih mesta iznosi 742 km² . Privredu Novog Pazara čini tekstilna industrija (konfekcija i proizvodnja dzins odeće:). Takođe je grad industrije obuće čiji je zaštitni znak bila fabrika obuće Ras a sada privatna preduzeća:

Grad ima izgrađene kapacitete iz oblasti turizma i ugostiteljstva. Najveće je ugostiteljsko turističko preduzeće Lipa sa poznatim hotelom Vrbak, Amir-agin han, Ras, Sopoćani, Raj, Motel Ras i drugi, kao i hotel Can, Atlas i kompanija Rekić sa imponantnim hotelom Tadz.

3. Kulturno – istorijski spomenici u Novom Pazaru

Duga i burna istorija ovog kraja ostala je delimično zabeležena i u brojnim kulturno-istorijskim spomenicima. Njihova turistička vrednost je znatna i već je uklopljena u turistički proizvod novopazarske opštine.

3.1. Verski objekti

Burni istorijski dogašaji uticali su da na prostoru čitave novopazarske opštine budu izgrašeni brojni verski objekti, koji su svedočili o naporu stanovništva za očuvanjem nacionalne i verske prepoznatljivosti. Manastir Sopoćani-Manastir Sopoćani nalazi se blizu starog grada i prestonice velikog župana Stefana Nemanje, Rasa, na bregu iznad izvorišta reke Raške. Manastir je zadužbina kralja Stefana Uroša I. Po svojoj arhitekturi Sopoćani pripadaju raškoj školi. Osnovnu vrednost Sopoćana predstavljaju freske koje su prvobitno zahvatale 760 kvadratnih metara zidne površine, od kojih se očuvalo više od polovine. Prema opštem mišljenju freske u Sopoćanima su vrhunac ne samo srpskog, već i vizantijskog slikarstva uopšte. Ove freske su logičan nastavak sjajnog slikarstva iz Studenice i Mileševce, ali ih po umetničkoj vrednosti nadmašuju. Najpoznatija sopoćanska freska je svakako Smrt Bogorodice, koja zahvata 40 kvadratnih metara. Sopoćani predstavljaju veliku galeriju najpoznatijih fresaka čitavog srednjeg vijeka kod nas.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com